

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici

různější řemeslné výrobky, kterými se pyšní souky v královských městech, tu sice najdete taky. Ale výběrem ani kvalitou se jim metropole nemůže rovnat. Navíc, ceny jsou tu mnohem vyšponovanější. A co je asi úplně nejhorší: na smlouvání tu můžete prakticky zapomenout. Zatímco jinde se mohou prodáváci přetřhnout, aby vás zaujali, a jsou ochotni s cenou virtuálně provádět takřka akrobatické kousky. V Casablance? Řeknete, že je to moc. Chcete odejít a čekáte, až vás zavolá zpátky a oznámí cenu nižší. Nic neslyšíte, pořád nic... Prodávač vás nechá odejít! A tak je to obchůdek vedle obchůdku. Nechat nákupy do Casablanky se rozhodně nevyplatí.

Secesní a jiné krásné domy

Tvář Casablanky ze slavných časů se usmívá hned za branami mediny a prvním širokým bulvárem, zelenajícím se pásem vzrostlých palm. Bílá elegance domů ve stylu secese či vyumělkovaných, leč krásných domů ve slohu maursko-hispánském. Takové domy objevíte, ať se vydáte po kterékoliv avenue, rue anebo boulevardu. Takhle se město ale začalo měnit až po roce 1912, kdy zde Francouzi vyhlásili svůj protektorát. A jeho prvním správcem se stal generál Lyautey, který zkušenosti s nadvládou nad Araby a Berbery posbíral v sousedním Alžírsku. Rozhodl se, že Casablanka má potenciál stát se hlavním přístavem a ekonomickým centrem oblasti. A spustil rozsáhlý program, který začal město měnit k nepoznání.

Velkorysími plány mu vtiskl nové uspořádání, nové široké a dlouhé ulice i honosné budovy a veřejné parky. Město se neuvěřitelně rychle prodralo za hranice mediny a expandovalo. Třicátá léta pak přinesla snad nejkrásnější styl zdejších budov: na secesi založené smíchání francouzské koloniální a marocké tradiční architektury. Na takových budovách se podepsali hlavně architekti Henri Prost a Robert Marrast a vy je můžete obdivovat v srdci tzv. nového města (Ville nouvelle) kolem náměstí Place Mohammed V. Oblouky, sloupy i mozaikami se pyšní hlavní poštovní úřad Grande Poste. Poblíž se nachází soudní dvůr Palais de Justice, další pozoruhodná stavba, jejíž hlavní brána se inspirovala perským stavitelstvím. Přes roh náměstí stojí zase stará policejní prefektura (Ancienne Préfecture), opatřená hodinovou věží. Směrem na západ u parku stojí pozoruhodná katedrála Sacre Coeur z roku 1930.

Co ochutnat

Mátový čaj: Čaji z čerstvých lístků máty místní říkají „whisky berber“. A zdůrazňují, že zatímco po normální whisky má člověk zamotanou hlavu, po „berberské“ zůstává hlava jasná. Ačkoliv je to překvapivé, sladký mátový čaj osvěží a zažene žízeň daleko lépe než studené limonády nebo voda s bublinkami.

Káva: V Maroku dostanete vynikající silnou kávu, většinou do malé skleničky. Číšník z ní přilítím horkého mléka přímo před vámi může vyzkoušet lahodné café au lait.

Tagine (tajine): Dušené maso se zeleninou připravované ve speciální hliněné nádobě. Dostanete ho úplně všude, až možná nabudete pocitu, že nic jiného Maročané ani nejedí.

Couscous (kuskus) je stejně jako tagine jakýmsi národním pokrmem. Jde vlastně o těstovinu vyrobenou ze semoliny. Přípravuje se ve velkých dvouvrstvých pánvích (na dně je maso a zelenina, pára z nich pak prochází přes kuskus). Kuskus se podává většinou s (jehněčím) masem nebo též jen se zeleninou. Jeho tradiční příprava je ale časově náročná, takže chcete-li si vychutnat pravý marocký kuskus, musíte si ho v restauraci většinou objednat den dopředu.

Harira: Hustá polévka připravená z jehněčího masa, čočky, hrášku, cibule, česneku, loupavých rajčat, čerstvých bylinek a koření je prvním chodem každého jídla. Bezmasá varianta se jmenuje marrakchia.

se na trhu v Casablance nesmlouvá o ceny.

s rozsáhlými medinami třeba ve Fezu nebo Marakéši, marockých královských městech, je mnohem menší a popravdě nabízí i méně architektonických skvostů. Každopádně se sem vyplatí zajít a nasát jedinečnou atmosféru, která mizí okamžitě za hradbami.

Ztratit se ve zdejších křivolakých uličkách se zdá jako bezproblémová záležitost. Ale pokud se budete držet proudu lidí, který se neustále valí po hlavní „migrační“ trase, cestu ven najdete. Co chvíli se v davu ozve klakson motorky, zvonek kola či pokřikování někoho, kdo zrovna tlačí nějakou káru naloženou vším možným. Přímou z chodníků si prodáváci udělali svůj stánek, ať už s oříšky, plechovým nádobím, baterkami do rádia nebo součástkami kdoví do čeho. Před kavárničkami, do kterých by čistotný Evropan nevstoupil, hrají starší muži stolní hry a popíjejí silný mátový čaj, z něhož trčí čerstvé zelené lístky.

Nákupy bez radosti

Nakupovat se dá v medině prakticky na každém metru čtverečním. A protože jste v Maroku, zemi, kde vám za peníze vnutí i nic, slušelo by se říct spíše na každém decimetru čtverečním. Pravý souk čili tržiště čeká ovšem v jihovýchodní části mediny, nedaleko od hradeb – a o něco nablýskanější obchůdky pro turisty i vně nich. Pravda ovšem je, že co do slasti z pořádného nakupování v arabském stylu Casablanka zklame. Nej-

Palais de Justice z roku 1925 se inspiroval perskou architekturou.

Samo Mohammedovo náměstí je ovšem jedním z nejpříjemnějších míst Casablanky. Vysoké palmy vrhají při západu slunce dlouhé stíny a stovky obyvatel přicházejí posadit se na trávník, korzovat anebo se nechat osvěžit rozprášenými kapkami z fontány. Místo, kde jako by se v rušné megapoli na chvíli zastavil čas, přestože i tudy projíždí nekonečná karavana aut. ■

ADÉLA POLÁKOVÁ